

Warszawa, dnia 26 października 2017 r.

**RZECZPOSPOLITA POLSKA
MINISTER ROZWOJU I FINANSÓW**

FN1.054.51.2017

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Nr 15392 Pana Posła Jacka Wilka, dotyczącą wyroku Trybunału Arbitrażowego przy Sztokholmskiej Izbie Gospodarczej z dnia 28 czerwca 2017 r., uprzejmie przedstawiam poniższą odpowiedź, przygotowaną po zasięgnięciu opinii Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej oraz Komisji Nadzoru Finansowego.

Ad. 1 i Ad.2.

Postępowanie arbitrażowe z powództwa PL Holdings S.a.r.l. przeciwko Rzeczypospolitej Polskiej- Ministrowi Rozwoju i Finansów (SCC Arbitration V 2014/163) zakończyło się w dniu 28 września 2017 r. W dniu 28 czerwca br. Trybunał Arbitrażowy wydał wyrok częściowy, w którym przesądził o odpowiedzialności Rzeczypospolitej Polskiej za naruszenie umowy między Rządem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej a rządem Królestwa Belgii i Rządem Wielkiego Księstwa Luksemburga w sprawie popierania i wzajemnej ochrony inwestycji, sporządzonej w Warszawie w dniu 19 maja 1987r. (Dz.U. z 2001r. Nr 15, poz. 153, z późn. zm.), stwierdzając, że Rzeczpospolita Polska dopuściła się wobec inwestora bezprawnego wywłaszczenia. W dniu 28 września br. zapadł wyrok końcowy, określający kwotę odszkodowania w wysokości 760 mln zł do zapłaty inwestorowi przez stronę polską. W trakcie trwania postępowania arbitrażowego strony tego postępowania oraz Trybunał Arbitrażowy ustaliły, że przepis art. 46 Regulaminu Arbitrażowego Instytutu Arbitrażowego przy Izbie Handlowej w Sztokholmie (SCC), który miał zastosowanie w niniejszej sprawie i który stanowi o poufności postępowania arbitrażowego nie będzie miał zastosowania do wyroku wydanego w sprawie. Jednakże strony postępowania przed ujawnieniem tego wyroku będą miały możliwość wskazania w nim informacji, które podlegają ochronie na podstawie przepisów prawa (w szczególności dotyczących tajemnicy przedsiębiorstwa, tajemnicy bankowej, tajemnicy KNF). Wskazane informacje nie będą mogły być ujawnione.

Ponadto, z uwagi na związek ww. postępowania z postępowaniem o uchylenie wyżej wymienionych wyroków Trybunału, które toczyć się będzie przed Sądem Apelacyjnym w Sztokholmie, z uwagi na treść art. 38 ust. 3 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej

Polskiej z dnia 15 grudnia 2016 r. (Dz.U. z 2016 r. poz. 2261), zwanej dalej ustawą o Prokuraturii Generalnej, treść wydanych przez Trybunał orzeczeń objęta jest tajemnicą Prokuraturii.

Ad. 3.

Zgodnie przepisami ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym (Dz.U. z 2017 r., poz. 196) Komisja Nadzoru Finansowego (KNF) w zakresie swojej właściwości podejmuje uchwały, w tym wydaje decyzje administracyjne i postanowienia, określone w przepisach odrębnych. Do postępowania Komisji i przed Komisją stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2017 r. poz. 1257), chyba, że przepisy szczególne stanowią inaczej. Nadto do decyzji Komisji stosuje się odpowiednio przepis art. 127 § 3 ww. ustawy.

W dniu 8 kwietnia 2014 r. Komisja Nadzoru Finansowego wydała decyzję w sprawie zakazu wykonywania prawa głosu z akcji FM Banku PBP S.A. przez PL Holdings S.a.r.l. oraz Abris-EMP Capital Partners Limited, który następnie podtrzymała decyzją z dnia 24 lipca 2014r. wydaną na skutek złożonego przez PL Holdings S.a.r.l. wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy.

Strona postępowania skorzystała również z przysługującego jej środka zaskarżenia i złożyła skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego. Wojewódzki Sąd Administracyjny, w wyroku z dnia 21 października 2016 r. oddalił w całości skargę PL Holdings S.a.r.l. oraz Abris Capital Partners Limited na decyzję Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 24 lipca 2014 r. dotyczącą zakazu wykonywania prawa głosu z akcji FM Banku PBP przez Holdings S.a.r.l. i Abris – EMP Capital Partners Limited .

Od wyroku tego wniesiona została skarga kasacyjna, która do chwili obecnej nie była przedmiotem rozpoznania przez Naczelny Sąd Administracyjny.

W zakresie postępowania administracyjnego toczącego się przed Komisją Nadzoru Finansowego, dotyczącego zakazu zbycia akcji FM Banku PBP przez PL Holdings S.a.r.l i Capital Abris - EMP, KNF wydała w dniu 18 listopada 2014 r. decyzję nakazującą zbycie wszystkich akcji FM Banku PBP S.A. posiadanych przez PL Holdings S.a.r.l. w terminie do dnia 30 kwietnia 2015 r. Decyzja ta jednak została uchylona decyzją KNF z dnia 20 października 2015r., a postępowanie administracyjne zostało umorzone z uwagi na brak przedmiotu postępowania, ponieważ w dniu 7 i 8 października 2015 r. zawarta została transakcja nabycia 100% akcji FM Banku PBP S.A., co spowodowało iż w dniu 8 października 2015 r. własność akcji FM Banku PBP S.A. posiadanych przez PL Holdings S.a.r.l. przeniesiona została na Porto Group Holdings Limited. Prowadzenie zatem postępowania administracyjnego w przedmiocie nakazu zbycia akcji stało się bezprzedmiotowe i niedopuszczalne.

Strona toczącego się postępowania działała przez profesjonalnych pełnomocników, którzy zaznajomili się z treścią decyzji Komisji Nadzoru Finansowego z dnia 18 listopada 2014r., której nie została nadana klauzula natychmiastowej wykonalności. Pomimo przysługującego PL Holdings S.a.r.l. środka zaskarżenia tej decyzji do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, strona z uprawnienia tego nie skorzystała, a decyzja stała się ostateczna i prawomocna.

Ad. 4.

Zgodnie z przepisem art. 5 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej, Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, zwana dalej Prokuratorią jest niezależna w zakresie wykonywanych czynności. Prezes Prokuraturii corocznie składa Sejmowi sprawozdanie ze swojej działalności oraz działalności Prokuraturii Generalnej w poprzednim roku kalendarzowym.

W postępowaniach przed sądami i trybunałami orzekającymi w stosunkach międzynarodowych Prokuratoria Generalna może przejąć zastępstwo na wniosek organu władzy publicznej, jeśli wymaga tego ochrona ważnych interesów Rzeczypospolitej Polskiej.

W niniejszej sprawie Prokuratoria wykonywała zastępstwo procesowe na wniosek Ministra Finansów. W trakcie wykonywania zastępstwa procesowego Prokuratoria współpracuje z Ministerstwem Finansów i Rozwoju, z Urzędem Komisji Nadzoru Finansowego, a także z Kancelarią Prezesa Rady Ministrów.

Ad. 5.

Wyrok z dnia 28 czerwca 2017 r. został zaskarżony w Sądzie Apelacyjnym w Sztokholmie. Minister Finansów i Rozwoju, reprezentujący w tej sprawie Rzeczpospolitą Polską nie podejmował negocjacji ugodowych, ponieważ istnieją szanse na uchylenie wyroku.

Ad. 6.

Z uwagi na fakt, że Sztokholm jest miejscem arbitrażu, w niniejszej sprawie ewentualna wykonalność wyroku podlega przepisom prawa szwedzkiego. Zgodnie z art. 15 ust. 1 Szwedzkiego Kodeksu Wykonawczego, jeżeli wyrok arbitrażowy oparty jest na ważnej umowie o arbitraż jego wykonalność może zostać stwierdzona, o ile:

- 1) umowa o arbitraż nie zawiera żadnego zastrzeżenia co do prawa strony do podejmowania czynności przeciwko wyrokowi, tutaj możliwe jest odpowiednie zastosowanie art. 51 § 1 Szwedzkiej ustawy arbitrażowej, zgodnie z którym strony postępowania arbitrażowego które nie mają siedziby w Szwecji lub nie prowadzą w tym kraju działalności gospodarczej, mogą w sposób wyraźny poprzez umowę pisemną wyłączyć lub ograniczyć podstawy uchylenia wyroku o jakich mowa w art. 34 tej ustawy. Wyrok, który podlega takiej umowie stron podlega uznaniu i wykonaniu w Szwecji zgodnie z przepisami mającymi zastosowanie do wyroku wydanego za granicą,
- 2) wyrok został sporządzony w sposób spełniający wszystkie warunki określone w szwedzkiej ustawie arbitrażowej odnośnie do sporządzenia go w formie pisemnej i opatrzenia własnoręcznymi podpisami arbitrów.

Przed stwierdzeniem wykonalności wyroku arbitrażowego strona przeciwko której wyrok został wydany ma prawo wypowiedzieć się.

Jeżeli nie zachodzą żadne przesłanki dotyczące niemożności uznania wyroku szwedzki sąd uznaje wyrok i nadaje mu klauzulę wykonalności.

Ad. 7.

Podstawowy środek prawny w dyspozycji Rzeczypospolitej Polskiej, to skarga o uchylenie wyroku arbitrażowego w Szwecji.

Ad. 8.

Postępowanie arbitrażowe nie jest związane z działaniami Ministra Rozwoju i Finansów. Podstawa faktyczna sporu wiąże się z działaniami Komisji Nadzoru Finansowego, która jednak z przyczyn proceduralnych nie mogła reprezentować Rzeczypospolitej Polskiej.

Strategię procesową przygotowała Prokuratoria Generalna, która wykonuje zastępstwo procesowe w niniejszej sprawie. Ministerstwo Finansów wykonuje zadania związane z zapewnieniem finansowania kosztów postępowania arbitrażowego i skargi o uchylenie wyroku.

Ad. 9. i 10.

Wyrok wydany w przedmiotowym postępowaniu arbitrażowym może być zaskarżony środkiem nadzwyczajnym tj. skargą o jego uchylenie złożoną w Sądzie Apelacyjnym w Sztokholmie /*Svea hovrätt*/. Podstawy do wniesienia takiej skargi wynikają z prawa szwedzkiego i uregulowane zostały w Szwedzkiej ustawie arbitrażowej /*Lag om skiljeförfarande SFS 1999:116*/. Przepisy art. 33 i 34 tej ustawy wskazują następujące podstawy do wniesienia ww. skargi:

a) Wyrok jest nieważny:

- jeśli rozstrzyga o sprawach, o których według prawa szwedzkiego nie mogą orzekać arbitrzy; lub
- jeśli wyrok, lub sposób w jaki został wydany, jest w sposób oczywisty niezgodny z podstawowymi zasadami szwedzkiego porządku prawnego; lub
- jeśli wyrok nie spełnia wymogów formy pisemnej oraz obowiązku złożenia podpisu.

b) Wyrok, podlega uchyleniu w całości lub w części na wniosek strony:

- jeśli brak było ważnej umowy arbitrażowej między stronami;
- jeśli wyrok został wydany po upływie czasu, jaki na jego wydanie przewidziały strony, lub
- jeśli arbitrzy w inny sposób przekroczyli mandat;
- jeśli postępowanie arbitrażowe zgodnie z umową arbitrażową nie powinno było mieć miejsca w Szwecji;
- jeśli arbiter został wyznaczony niezgodnie z umową stron lub z przepisami niniejszej ustawy;
- jeśli zachodziły podstawy wyłączenia, lub
- jeśli bez winy strony zaszły inne nieprawidłowości w trakcie postępowania, które mogły mieć wpływ na wynik sprawy.

Strona nie może się powoływać na okoliczności, które poprzez brak zarzutów w trakcie postępowania lub w jakikolwiek inny sposób można poczytać za uznane przez stronę.

Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej wraz ze współpracującą z nią wyspecjalizowaną w sprawach sądowych i arbitrażowych kancelarią prawną Hannes Snellman,

przygotowała zarzuty, które zostaną podniesione w skardze. Szwedzkiej kancelarii Hannes Snellman powierzone zostało wykonywanie zastępstwa procesowego w tej sprawie na podstawie art. 34 ustawy o Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej. Zaangażowanymi w tę sprawę prawnikami z tej kancelarii, którym udzielone zostało pełnomocnictwo są w szczególności, doświadczeni prawnicy procesowi, w tym arbitrażowi, Martin Wallin oraz Anna-Maria Tamminen.

Kancelaria ta przedstawiła swoją ustną opinię na temat szans uchylenia wyroku arbitrażowego, Prokuratoria Generalna zapoznała się również z powszechnie dostępnymi statystykami dotyczącymi uchylania wyroków arbitrażowych w Szwecji i przekazała je Ministrowi Rozwoju i Finansów.

Ad. 11.

Ewentualna egzekucja wyroku arbitrażowego poza Szwecją wymaga w pierwszej kolejności uznania tego wyroku w obcej jurysdykcji. Rzeczpospolita Polska może wnieść środek odwoławczy od takiego uznania na podstawie przepisów krajowych tego państwa, w którym wyrok został uznany lub na podstawie przepisów Konwencji nowojorskiej o uznawaniu i wykonywaniu zagranicznych orzeczeń arbitrażowych z dnia 10 czerwca 1958r. (Dz.U. Nr 9 z dnia 16 lutego 1962, poz. 41). Ewentualna egzekucja z majątku RP możliwa byłaby w przypadku skierowania tytułu egzekucyjnego do komornika i wszczęcia przez niego egzekucji, a także w przypadku oddalenia powództwa przeciwegzekucyjnego lub podobnego środka, który mogłaby wnieść RP.

Ad. 12.

Rzeczpospolita Polska poniosła w związku z postępowaniem arbitrażowym kilka rodzajów kosztów:

- 1) koszty ustanowienia zewnętrznych pełnomocników w wysokości 1.915.978, 12 PLN oraz 60.000 GBP,
- 2) koszty opinii ekspertów w wysokości 4.990.884.98,
- 3) koszty związane z udziałem świadków oraz przedstawicieli strony w rozprawie w wysokości 93.006 zł,
- 4) koszty zaliczek na postępowanie arbitrażowe w wysokości 897.454, 20 PLN, ustalonych przez Instytut Arbitrażowy przy Izbie Handlowej w Sztokholmie (SCC),
- 5) koszty tłumaczenia dokumentów oraz zeznań świadków na j. angielski w wysokości 81.312, 52 PLN,
- 6) koszty tłumaczenia zeznań świadków i ekspertów podczas rozprawy arbitrażowej w wysokości 21. 315, 87 zł, podczas rozprawy arbitrażowej w wysokości 113.669,95 PLN,
- 7) koszty drukowania dokumentów na rozprawę 87.572, 77 zł,
- 8) koszty wynajęcia sali na rozprawę i zorganizowania rozprawy 96. 980 PLN.

Są to koszty odpowiadające zwykłemu kosztom, ponoszonym w toku każdego postępowania arbitrażowego.

Ad. 13.

Sprawa o uchylenie Wyroku Częściowego z dnia 28 czerwca 2017 r. według szacunków szwedzkich pełnomocników RP może potrwać od 1,5 roku do dwóch lat. Całościowy koszt poprowadzenia sprawy, zgodnie z umową zawartą ze szwedzką kancelarią, nie może przekroczyć 380.000 EUR (w umowie wskazano stawkę godzinową, natomiast kwota 380.000 stanowi maksymalne wynagrodzenie umowne za wszystkie wyszczególnione w umowie czynności). Należy zaznaczyć, że umowa nie obejmuje zaskarżenia Wyroku Końcowego, który wydany został po jej zawarciu, tj. w dniu 28 września 2017 r.

Ad. 14.

Całkowity koszt prowadzenia postępowania o uchylenie wyroku może obejmować, oprócz kosztów zatrudnienia kancelarii w Szwecji, również koszty prywatnych ekspertyz, tłumaczeń oraz inne, trudne do skwantyfikowania wydatki związane z postępowaniem. Konieczność pokrycia kosztów drugiej strony w przypadku przegranej zależy od decyzji sądu szwedzkiego, zawartej w orzeczeniu o kosztach. Toczące się postępowanie o uchylenie wyroku Trybunału Arbitrażowego nie ma wpływu na naliczanie odsetek od kwoty zasądzonej wyrokiem Trybunału Arbitrażowego z dnia 28 września 2017 r.

Ad. 15.

Prokuratoria Generalna może powierzyć zastępstwo procesowe zewnętrznemu prawnikowi jedynie na zasadach określonych w art. 34 ustawy o Prokuraturii Generalnej, a zatem wtedy, gdy zachodzi konieczność wykonywania zastępstwa procesowego przed sądem, trybunałem lub innym organem orzekającym w sprawach wymagających znajomości prawa obcego albo procedur lub instytucji międzynarodowych.

Według informacji przekazanych przez Prokuratorię, wszyscy zewnętrzni pełnomocnicy, z którymi współpracowała lub współpracuje Prokuratoria Generalna legitymowali się wiedzą i doświadczeniem w postępowaniach arbitrażowych lub post-arbitrażowych i posiadali ważne polisy ubezpieczeniowe.

Ad. 16.

Prokuratoria Generalna zakończyła współpracę z warszawskim biurem kancelarii Bird&Bird w dniu 29 lutego 2016r. Zewnętrzny pełnomocnik wykonywał czynności zastępstwa procesowego w postępowaniu arbitrażowym do tego czasu. Kierownictwo Prokuraturii podjęło decyzję, że dalsze postępowanie powinno być prowadzone samodzielnie przez Prokuratorię Generalną, wspieraną przez pełnomocników zewnętrznych w trakcie rozprawy arbitrażowej.

Ad. 17.

W trakcie rozprawy arbitrażowej Rzeczpospolita Polska, poza Prokuratorią Generalną, reprezentowana była przez dwóch zewnętrznych prawników, którym Prokuratoria Generalna powierzyła wykonywanie czynności zastępstwa procesowego w tej sprawie. Zewnętrznymi prawnikami byli:

- 1) Mec. Stewart Shackleton, doświadczony brytyjski prawnik z ponad 20-letnią praktyką w sporach sądowych, w tym w postępowaniach arbitrażowych toczących się na podstawie umów o ochronie inwestycji, pracujący obecnie w kancelarii SR Shackleton LLP, a poprzednio kierujący praktyką arbitrażową w kancelarii Eversheds,
- 2) Mec. Małgorzata Modzelewska de Raad, doświadczony adwokat z ponad 15-letnim doświadczeniem w sporach sądowych, w tym w postępowaniach arbitrażowych, pracująca obecnie w kancelarii prawnej Modzelewska&Paśnik, a poprzednio w Wierzbowski Eversheds.

Doświadczenie tych osób było sprawdzane przez Prokuratorię Generalną przed zawarciem z nimi umowy.

Ad. 18.

Zewnętrzni pełnomocnicy, współpracujący z Prokuratorią Generalną, posiadają stosowne polisy ubezpieczeniowe.

Zgodnie z przepisem art. 8a ustawy z dnia 26 maja 1982r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. Nr 16, poz. 24, z późn. zm.) adwokat podlega obowiązkowemu ubezpieczeniu od odpowiedzialności cywilnej za szkody wyrządzone przy wykonywaniu czynności. A zatem polski adwokat podlega obowiązkowi zawarcia stosownej umowy ubezpieczenia w ww. zakresie. Zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 grudnia 2003r. w sprawie obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej adwokatów (Dz. U. Nr 217, poz. 2134) minimalna suma ubezpieczenia wynosi równowartość 50.000 euro.

Prawnicy brytyjscy nie są objęci obowiązkowym ubezpieczeniem OC, ale umowy ubezpieczenia OC są powszechnie zawierane przez brytyjskich prawników na wypadek wyrządzenia przez nich szkody.

W ocenie Prokuratorii Generalnej zewnętrzni pełnomocnicy nie popełnili błędów, które podlegałyby zgłoszeniu do ich ubezpieczycieli.

Ad. 19.

Dotychczas Prokuratoria nie otrzymała od UKNF wniosku o przejęcie sprawy o zakazanie wykonywania praw z akcji FM Bank PBP S.A., toczącej się przed polskimi sądami administracyjnymi. Przedmiot postępowania w ww. sprawie nie jest tożsamy z przedmiotem postępowania arbitrażowego, ponieważ sądy administracyjne badają wyłącznie zgodność z polskim prawem konkretnej decyzji, wydanej w postępowaniu administracyjnym. Trybunał Arbitrażowy oceniał natomiast całokształt działań KNF poprzedzających zbycie akcji przez inwestora, w kontekście ewentualnego naruszenia umowy międzynarodowej.

Ad. 20.

Prokuratoria Generalna Rzeczypospolitej Polskiej, jest niezależna w zakresie wykonywanych czynności. Prezes Prokuratorii corocznie składa Sejmowi sprawozdanie z działalności Prokuratorii Generalnej.

Wszelkie analizy i opinie zamawiane w niniejszej sprawie stanowią część strategii procesowej i mogą zostać użyte w postępowaniu postarbitrażowym zmierzającym do uchylenia wyroku, z tego względu nie zostaną udostępnione.

Ad. 21

Polskie sądy administracyjne nie dopatrzyły się naruszenia prawa przez Komisję Nadzoru Finansowego. Minister Finansów i Rozwoju reprezentujący w tej sprawie Rzeczpospolitą Polską nie zgadzając się z zapadłymi wyrokami - zaskarżył wyrok częściowy i ma zamiar zaskarżyć wyrok końcowy. Jeśli wyrok zostanie uchylony, odszkodowanie nie zostanie zapłacone.

Ad. 22.

Decyzje Komisji Nadzoru Finansowego były przedmiotem oceny Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, który nie dopatrzył się w działaniu KNF naruszenia prawa.

Z upoważnienia Ministra Rozwoju i Finansów

Leszek Skiba

Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Finansów

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/